

แบบการนำเสนอผลงานสถานศึกษา ที่มีรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ภายใต้แนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างคนดี มีความสุข”

ผลงาน : สร้างเสริม เต็มเต็ม Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วม

นายฤทธิ์ชัย อ่ำพรรณแดง

ตำแหน่ง ครูอาสาทางการศึกษา

โรงเรียนบ้านเขวามัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

แบบการนำเสนอผลงานสถานศึกษา ที่มีรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practice)

ภายใต้แนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างคนดี มีความสุข”

ผลงาน : สร้างเสริม เติมเต็ม Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วม

นายฤทธิ์ชัย อำพรณแดง

ตำแหน่ง ครูอาสาทางการศึกษา

โรงเรียนบ้านเขามัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา แบบการนำเสนอผลงานสถานศึกษาที่มีรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ภายใต้แนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างคนดี มีความสุข” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารหลักฐานประกอบการนำเสนอผลงานที่เป็นเลิศ ชื่อผลงาน : สร้างเสริม เติบโต Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วม

โดยภายในเอกสารจะประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้ 1. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ 2. จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน 3. ขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการผลิตผลงานรูปแบบวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 4. ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่ได้รับ 5. ปัจจัยความสำเร็จ 6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned) 7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ 8. บรรณานุกรม และ 9. ภาคผนวก

ซึ่งจัดทำโดย นายฤทธิ์ชัย อำพรณแดง ตำแหน่งครูอาสาทางการศึกษา โรงเรียนบ้านเขามัน ตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และต้อง ขอขอบพระคุณ นางนิภาภรณ์ วงศ์สวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขามัน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนที่ให้การสนับสนุนให้เอกสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ฤทธิ์ชัย

(นายฤทธิ์ชัย อำพรณแดง)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ	1
จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน	3
จุดประสงค์	
เป้าหมาย	
ขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการผลิตผลงานรูปแบบวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษา	4
สู่ความเป็นเลิศ	
ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่ได้รับ	6
ผลที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์	
ผลสัมฤทธิ์ของงาน	
ประโยชน์ที่เกิดจากนวัตกรรม	
ปัจจัยความสำเร็จ	8
สิ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ	
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	9
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	16
การเผยแพร่	
การได้รับการยอมรับ	
รางวัลที่ได้รับ	
บรรณานุกรม	19
ภาคผนวก	20
ภาพการ PLC	
แผนการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย	
แบบประเมิน/แบบสัมภาษณ์	
ภาพกิจกรรมบางส่วน	

แบบการนำเสนอผลงานสถานศึกษาที่มีรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ภายใต้แนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้ สร้างคนดี มีความสุข”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ชื่อผลงาน : สร้างเสริม เติบโต Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วม

ชื่อผู้ส่งผลงาน: นายฤทธิชัย อำพรณแดง

โรงเรียน: บ้านเขามัน

ตำแหน่ง ครูอาสาทางการศึกษา โรงเรียน บ้านเขามัน

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ตำบล ชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77190

โทรศัพท์ 095-1419199

E-mail: litchai26@gmail.com

1. ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

ในยุคที่ประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนด้วยโมเดล “ประเทศไทย 4.0” ซึ่งเป็นแผนการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ที่รัฐใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน เพื่อนำพาประเทศไปสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) การขับเคลื่อนครั้งนี้จะต้องปฏิรูปทั้งหมด โดยเฉพาะ เรื่องการศึกษาและแรงงานของคนในประเทศ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ไปถึงจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางการศึกษาในเด็กปฐมวัยจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญจะนำพาประเทศไปสู่เป้าหมายในอีก 20 ปีข้างหน้า เด็กปฐมวัยถือว่าเป็นวัยของการเริ่มต้นเรียนรู้ และการปลูกฝังสิ่งดีงาม ควบคู่คุณธรรม การปลูกฝังทักษะชีวิตจึงควรจะเริ่มปลูกฝังในวัยนี้ ครูและผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งทักษะชีวิตนับเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคคลทุกช่วงวัย ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อนและมีการแข่งขันสูงส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในช่วงปฐมวัย (0-6 ปี) ซึ่งชีวิตมีความอ่อนแอและเปราะบางต่อสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว ซึ่งอาจนำไปสู่ความบกพร่องของการพัฒนาการด้านต่างๆ ได้ หากเด็กได้รับการเสริมสร้างเกี่ยวกับทักษะชีวิตโดยการปูพื้นฐานมาจากครอบครัวให้เข้มแข็งและมั่นคง เด็กจะมีต้นทุนชีวิตมีความพร้อมที่จะปรับตัว จะเผชิญในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ การคิด และการแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม อันเกื้อกูลให้เกิดการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

เด็กปฐมวัยเรียนรู้โลกผ่านทางร่างกายหรือประสาทสัมผัสเป็นหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเปิดโอกาสให้ เด็กเรียนรู้ผ่านการกระทำในวิถีชีวิตจริง ผ่านการทำกิจวัตรประจำวันและการเล่น เด็กวัยนี้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม รอบตัว การทำกิจวัตรประจำวันที่มีจังหวะสม่ำเสมอ เริ่มจากสายสัมพันธ์ที่ ดีระหว่างเด็กกับ พ่อ แม่ ผู้เลี้ยงดู ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน การเปิดโอกาสเพิ่มเติมทางด้านร่างกายจิตใจและการคิดอันเป็นพื้นฐาน Martinez (2012 ; อ้างถึงใน จีระพันธุ์ พูลพัฒน์, 2556)ในเรื่องทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย (Early

Childhood Life Skills) นั้น เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาในระยะเริ่มต้นของชีวิตเด็ก ซึ่งครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้: ทักษะการเข้าสังคม: การเรียนรู้การเล่นกับเพื่อน การแบ่งปัน การรอคิว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเด็กคนอื่น ๆ ทักษะการจัดการตนเอง: การดูแลตนเองเบื้องต้น เช่น การแต่งตัว การล้างมือ การรับประทานอาหาร และการดูแลสิ่งของส่วนตัว ทักษะการแก้ปัญหา: การคิดแก้ไขสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น การหาทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา การเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ทักษะการสื่อสาร: การฟังและตอบสนอง การพูดและการแสดงความคิด การเล่าเรื่อง และการทำความเข้าใจข้อความ ทักษะการทำงานร่วมกัน: การทำงานเป็นทีม การรับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การแบ่งหน้าที่และการทำงานร่วมกัน โดยใช้กระบวนการ Active Learning หรือ "การเรียนรู้แบบแอคทีฟ" เป็นวิธีการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่เน้นการบรรยายจากครูผู้สอน ข้อดีของการเรียนรู้แบบแอคทีฟคือการเสริมสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและการจดจำที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น Prince, M. (2004). "Does Active Learning Work? A Review of the Research." *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223-231. และ การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) เป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมจริงและประสบการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงการเรียนรู้ควรเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและยั่งยืน John Dewey. (1938). "Experience and Education." Macmillan.

บริบทของสถานศึกษาโดยรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนที่กระจายในพื้นที่ มีประชากรประมาณ ๖๒๕ คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สำนักสงฆ์ และ พื้นที่ทางการเกษตร อาชีพหลักของชุมชน คือเกษตรกรรม (ร้อยละ๙๐) รับจ้าง เนื่องจากสืบทอดการประกอบอาชีพการเกษตรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ๙๕) ประเพณี / ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การแห่เทียนพรรษา ประเพณีลอยกระทง สงกรานต์ เป็นต้น และคนในชุมชนมาจากต่างพื้นที่ย้ายมาตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนใหญ่ เช่น มาจากต่างจังหวัด และส่วนหนึ่งที่มิอาชีพรับจ้างจะเป็นคนไทยพลัดถิ่น พม่า มอญ การมีคนในชุมชนจากหลาย ๆ พื้นที่มาอยู่ร่วมกันทำให้มีวัฒนธรรมที่แตกต่าง ซึ่งทุกคนยอมรับความแตกต่างและอยู่ร่วมกันอย่างสงบ และโรงเรียนมีโอกาที่ดี คือ อยู่ใกล้วัดบ้านเขามันซึ่งได้รับความร่วมมือจากวัดและชุมชนเป็นอย่างดี (เล่มรายงานการศึกษาบริบทชุมชนโรงเรียนบ้านเขามัน)

จึงทำให้ผู้จัดทำได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี นโยบาย และที่สำคัญ บริบทของเด็กอนุบาลโรงเรียนบ้านเขามัน ระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 20 คน และการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า เด็กๆ มีทักษะทางด้านทักษะชีวิตอยู่ในระดับน้อย ในช่วงอายุ 4-5 ปี จึงทำให้ครูนำแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย และที่สำคัญ บริบทของเด็กอนุบาลโรงเรียนบ้านเขามันมาออกแบบกิจกรรมเสริมประสบการณ์ร่วมกับผู้ปกครอง ในการเสริมสร้างทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัยปฐมวัย ด้วยแผนดำเนินงาน PAOR “ที่เรียนดี ควบคู่คุณธรรม มีทักษะชีวิต อย่างมีความสุข”

2. จุดประสงค์ และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

2.1 จุดประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านเขามัน
2. เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามัน

2.2 เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามัน จำนวน 20 คน
- ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 20 คน

เชิงคุณภาพ

- นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามันมีทักษะชีวิต ที่สูงขึ้น ร้อยละ 80
- คุณครูและผู้ปกครองโรงเรียนบ้านเขามันมีเครือข่ายร่วมส่งเสริมทักษะชีวิต

2.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามันมีทักษะชีวิต ที่สูงขึ้น
2. คุณครูและผู้ปกครองโรงเรียนบ้านเขามันมีเครือข่ายร่วมส่งเสริมทักษะชีวิต
3. นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามันมีคุณธรรมประกอบกับทักษะชีวิต
5. แผนการจัดประสบการณ์เสริมสร้างทักษะชีวิต

2.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. Early Childhood Life Skills หมายถึง ทักษะชีวิตพื้นฐานที่เกิดขึ้นในช่วงอายุ 4-5 ปี ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามัน ได้แก่ ทักษะการเข้าสังคม: การเรียนรู้การเล่นกับเพื่อน การแบ่งปัน การรอคิว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเด็กคนอื่น ๆ ทักษะการจัดการตนเอง: การดูแลตนเองเบื้องต้น เช่น การแต่งตัว การล้างมือ การรับประทานอาหาร และการดูแลสิ่งของส่วนตัว ทักษะการแก้ปัญหา: การคิดแก้ไขสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น การหาทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา การเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ทักษะการสื่อสาร: การฟังและตอบสนอง การพูดและการแสดงความคิด การเล่าเรื่อง และการทำความเข้าใจข้อความ ทักษะการทำงานร่วมกัน: การทำงานเป็นทีม การรับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

2. บริบทสถานศึกษา หมายถึง บริบทชุมชนโรงเรียนบ้านเขามัน ซึ่งประกอบไปด้วย บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สำนักสงฆ์ และ พื้นที่ทางการเกษตร อาชีพหลักของชุมชน คือเกษตรกรรม (ร้อยละ๙๐) รับจ้าง เนื่องจากสืบทอดการประกอบอาชีพการเกษตร ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ ๙๕) ประเพณี / ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การแห่เทียนพรรษา ประเพณีลอยกระทง สงกรานต์ เป็นต้น และคนในชุมชนมาจากต่างพื้นที่ย้ายมาตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนใหญ่ เช่น มาจากต่างจังหวัด และส่วนหนึ่งที่มีอาชีพรับจ้างจะเป็นคนไทยพลัดถิ่น พม่า มอญ การ มีคนในชุมชนจากหลาย ๆ พื้นที่มาอยู่ร่วมกันทำให้มีวัฒนธรรมที่แตกต่าง ซึ่งทุกคนยอมรับความแตกต่างและอยู่ร่วมกันอย่างสงบ

3. การจัดกิจกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการ Active Learning และการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) โดยมีกระบวนการ ดังนี้ 1.กระตุ้น 2.กิจกรรม 3.สรุป 4.นำไปใช้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัย Early Childhood Life Skills

4. ส่วนร่วม หมายถึง การทำงานระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านเขามัน รวมถึงการรับทราบข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัย

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการผลิตผลงานรูปแบบวิธีการในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

กระบวนการผลิตนวัตกรรม สร้างเสริม เต็มเต็ม Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วม ด้วยแผนดำเนินงาน PAOR ดังนี้

3.1 Planning (การวางแผน)

3.1.1 นัดหมายคณะครูโรงเรียนบ้านเขามัน ผู้อำนวยการ และผู้ปกครองนักเรียน อนุบาล 2 ทำการ PLC เพื่อระดมแนวทางการส่งเสริมร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

3.1.2 เตรียมศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัย เพื่อที่นำมาออกแบบ เครื่องมือ

3.1.3 คณะครูวางแผน นำ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ส่งเสริมทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัย มาออกแบบเป็น เครื่องมือในการดำเนินการ

3.1.4 คณะครูวางแผนนัดหมายผู้ปกครองในการชี้แจงร่วมถึงการสร้างเครือข่าย ระดับผู้ปกครองในการพัฒนา

3.1.5 เมื่อชี้แจงผู้ปกครองเรียบร้อยแล้วจัดทำปฏิบัติการใช้แผนต่อไปและทำการบันทึกผลและสังเกตร่วมกับที่บ้านและโรงเรียน

3.2 Action (การปฏิบัติการ)

3.2.1 จัดประชุมเวที PLC ระดับสถานศึกษา โดยมีผู้อำนวยการ คณะครูในสถานศึกษา และระดับผู้ปกครองนักเรียน ในการหาแนวทางในการส่งเสริมทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัย

3.2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ประกอบด้วย ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (2560) ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย (CORE Life Skills for Early Childhood) ของ Patterson (2012) อ้างถึงใน จากุพันธ์ มงคลวัฒน์, 2557)กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning Prince, M. (2004). การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) John Dewey. (1938).

3.2.3 ผู้จัดทำนำแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลจากการ PLC มาออกแบบเครื่องมือให้สอดคล้องกับ บริบทสถานศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมเชิงรุก เด็กปฐมวัยช่วงอายุ 4-5 ปี จึงได้ออกมาเป็น 2 เครื่องมือดังนี้

1.แผนการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)เสริมทักษะชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย 11 กิจกรรม ดังนี้

1. หนูน้อยเวรประจำวัน (ความมีวินัย,ความสามัคคี)
2. หนูน้อยรู้จักออม (ความประหยัด,ความมีวินัย)
3. เสื้อผ้าหนูสะอาด (ความสะอาด,ความขยัน)
4. รองเท้าสวยงาม (ความมีวินัย)
5. ถาดข้าวหนูล้างได้ (ความสะอาด,ความซื่อสัตย์,ระเบียบวินัย)
6. กวาดบ้านหนูก็ได้ (ความสะอาด,ความขยัน)
7. ฟ.ฟันสะอาดจัง (ความสะอาด,ความมีวินัย)
8. งามอย่างไทย เรียนรู้ศาสนา (ความสุภาพ,ความมีน้ำใจ)
9. ที่นอนหนูพับได้ (ความมีวินัย,ความซื่อสัตย์)
10. นางฟ้า แปลงเห็ด (ความประหยัด,ความมีวินัย)
- 11.ปิง ปัง ขนมหิงขิง (ความสามัคคี,ความประหยัด)

2.คุณครูออกแบบเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย โดยมี 2 แบบ ประเมินด้วยกัน ดังนี้

- 1.แบบแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะชีวิต ในสถานศึกษาและในครอบครัว
- 2.แบบแบบสัมภาษณ์ทักษะชีวิต ในครอบครัว

โดยการนำเครื่องมือทั้ง 2 ขึ้น ไปศึกษาคุณครูในแผนกปฐมวัย ของโรงเรียนบ้านเขมา และคุณครูระดับ การศึกษาปฐมวัย เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมมากที่สุดในการใช้งาน

3.2.4 จัดประชุมผู้ปกครอง ชี้แจงการดำเนินการการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)

ทักษะชีวิต ในชั้นเรียน รวมถึงการให้ความรู้กับผู้ปกครองในการให้ความร่วมมือในการส่งเสริมทั้งที่บ้าน และโรงเรียน เพื่อให้เป็นเครือข่ายในการส่งเสริมเด็กๆพร้อมทั้งการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมในสถานศึกษา และชี้แจงการใช้แบบสัมภาษณ์ในครอบครัวเพื่อเป็นการร่วมกันพัฒนาเด็กควบคู่ไปด้วยกัน

3.3 Observation (การสังเกตบันทึกผล)

3.3.1 คุณครูและผู้ปกครองร่วมกันสังเกตพฤติกรรมของเด็กด้วยการใช้แบบสังเกต พฤติกรรมทักษะชีวิต ควบคุมการสังเกตและสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งกระบวนการนี้คุณครูและ ผู้ปกครองจะมีการสื่อสารกัน และเปลี่ยนข้อมูลเป็นรายบุคคล คุณครูจะมีการจดบันทึกพฤติกรรมที่ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ถ้าการส่งเสริมยังไม่เหมาะสมกับเด็กคุณครูและผู้ปกครองจะหาแนวทางออก ร่วมกันในการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม

3.4 Reflection (การสะท้อนผล)

3.4.1 คุณครูและผู้ปกครองจัดเวที ล้อมวงคุยกันถึงกระบวนการพัฒนา ว่าได้ ผลสำเร็จอย่างไร ถ้าจะดีกว่านี้เราควรพัฒนาหรือส่งเสริมอย่างไรเพื่อเป็นข้อมูลในการต่อยอด และพัฒนา แนวคิด นวัตกรรมต่อไป ให้เกิดผลสำเร็จมากที่สุด

3.4.2 นำเสนอผลงานลงทางช่องทางออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนประเด็นที่หน้าสนกับบุคคลที่มีแนวคิดใหม่ ๆ ในการช่วยเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นที่ควรเพิ่มเติม

3.4.3 สังเกตที่ตัวผู้เรียนว่าการจัดประสบการณ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำมาหาแนวทางต่อไป

3.4.4 จัดเวที PLC คุณครูในสถานศึกษาและแผนกปฐมวัย เพื่อเป็นการสะท้อนผลการดำเนินงาน แนวทางเพื่อต่อยอด และดำเนินงานต่อไป

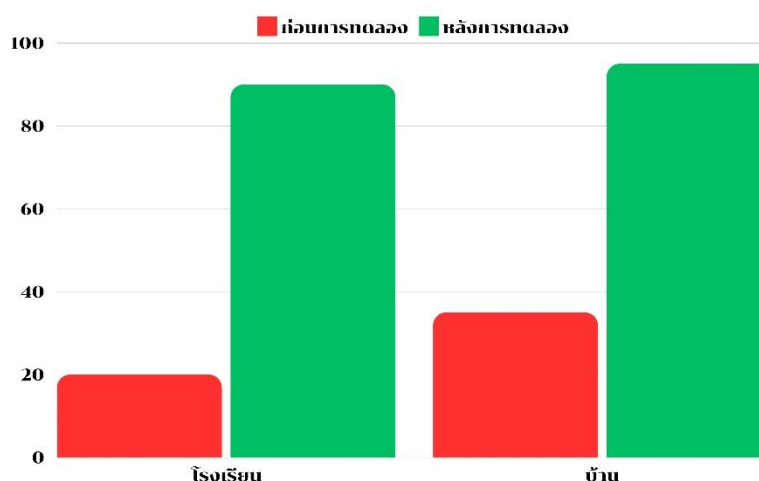

4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินการ

1. ทักษะชีวิตเด็กอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเขามัน มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นก่อนการทดลอง จากการประเมิน ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ดังตาราง

1.1 ตารางทักษะชีวิตเด็กอนุบาล 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

1.2 การสะท้อนความคิดเห็นจากผู้ปกครอง จำนวน 3 ท่าน

คนที่ 1 เด็กสามารถช่วยเหลืองานบางได้ในสิ่งที่เขาทำได้ง่าย เช่น กวาดบ้าน ซักกรองเท้า บางครั้งก็ตัดข้าวทานเองนอกจากนี้ยังมีความรับผิดชอบที่เห็นได้ชัดเจน มีวินัยอยากที่จะมาโรงเรียน

คนที่ 2 น้องมีความสามารถมากขึ้นในการแต่งตัว ใส่เสื้อผ้าโดยไม่ต้องรอแม่ในตอนเช้า และรู้จักความสะอาดมากขึ้นในการล้างจาน การซักเสื้อผ้า เด็กๆก็สามารถทำออกมาได้เป็นอย่างดี

คนที่ 3 เด็กๆเก่งมากขึ้นทั้งการใช้ชีวิต แถมมีคุณธรรมอีกด้วย ความมีวินัย มีน้ำใจ สุภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย สังเกตจากการได้ไปพบผู้ใหญ่มีการสวัสดีทักทาย

2. เกิดพลังเครือข่ายผู้ปกครองเสริมสร้างทักษะชีวิต ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานด้วยกัน และการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง รวมถึงวัดในการช่วยกันส่งเสริม ผ่านการทำกิจกรรม ทักษะชีวิต แบบร่วมมือระหว่าง 2 สถาบันที่เข้มแข็ง

4.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

จากการลงมือปฏิบัติ สร้างเสริม เติบโต Early Childhood Life Skills อย่างมีส่วนร่วมพบว่า ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด ผ่านการใช้ชีวิตประจำวัน ทั้งในมุมของการช่วยเหลือตนเอง และพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมจากการสังเกตการณ์ใช้ชีวิตของนักเรียน โดยแบ่งได้เป็นดังนี้

- ทักษะการเข้าสังคม: การเรียนรู้การเล่นกับเพื่อน การแบ่งปัน การรอคิว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และเด็กคนอื่น ๆ

- ทักษะการจัดการตนเอง: การดูแลตนเองเบื้องต้น เช่น การแต่งตัว การล้างมือ การรับประทาน อาหาร และการดูแลสิ่งของส่วนตัว

- ทักษะการแก้ปัญหา: การคิดแก้ไขสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น การหาทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา การเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

- ทักษะการสื่อสาร: การฟังและตอบสนอง การพูดและการแสดงความคิด การเล่าเรื่อง และการทำความเข้าใจข้อความ

- ทักษะการทำงานร่วมกัน: การทำงานเป็นทีม การรับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การแบ่งหน้าที่และการทำงานร่วมกัน

รวมถึงการบอกเล่าของผู้ปกครองในการดำเนินชีวิต ของเด็กที่บ้าน ทำสะท้อนให้เห็นว่าผลลัพธ์ของงานชิ้นนี้ คือการเรียนรู้ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของเด็กๆ ได้อย่างแท้จริง จะเห็นได้จากแบบประเมินก่อนและหลังการทำกิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

- ผู้บริหาร การได้รับผลการดำเนินงานที่เป็นประจักษ์เหมาะสมกับการต่อยอดระดับปฐมวัยที่สอดคล้องกับช่วงวัยที่เป็นไปอย่างเหมาะสม รวมถึงได้พัฒนาเด็กในสถานศึกษาให้มีคุณภาพตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยการพัฒนาทักษะชีวิตอย่างมีองค์รวม 2 สถาบัน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

- คุณครู ได้รับประสบการณ์ใหม่ทางด้านทักษะชีวิตที่ต้องมีการศึกษาอย่างลึกซึ้ง ให้เข้าใจและนำมาประยุกต์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งคุณครู ยังต้องมีทักษะในการลงพื้นที่ชุมชนในการเก็บข้อมูล และออกแบบกิจกรรม ให้เหมาะสม และยังทำให้มีความสัมพันธ์ที่ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และได้เห็นสภาพปัญหาที่เป็นมุมมองเหมาะสมต่อการต่อยอดในการพัฒนาต่อไปและการเป็นผู้ริเริ่มการพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กปฐมวัยโดยใช้บริบทของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมพอเพียง รวมถึงการออกแบบกิจกรรม ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จริง วิเคราะห์จริง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งถาวร

- ผู้เรียน (เด็ก) ได้รับการส่งเสริมทักษะชีวิต โดยผ่านพื้นฐานความเหมาะสมของช่วงวัยของเด็ก นั่นคือการเล่น การลงมือปฏิบัติจริง ทำฝึกฝนอย่างเป็นประจำ ซึ่งยังได้นอกเหนือทักษะชีวิต นั่นคือ คุณธรรม จริยธรรม การรู้จักแบ่งปัน การช่วยเหลือผู้อื่น การที่รู้จักการทำความสะอาด จะเห็นได้ว่า ผู้เรียน ไม่ได้รับการพัฒนาเพียงด้านเดียวแต่เป็นการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีผ่านบริบทสถานศึกษา

- ชุมชนบ้านเขามัน ได้รับการส่งเสริมบุคลากรที่นำมาศึกษาในโรงเรียนบ้านเขามัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ ทางด้านทักษะชีวิต และการเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือในการออกแบบกิจกรรมทางด้านข้อมูลชุมชน และการนำของในชุมชนมาประยุกต์และออกแบบให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดและการรวบรวมข้อมูลของชุมชนมาในรูปแบบเล่มรายงานการศึกษาริบทชุมชนบ้านเขามันซึ่งเป็นฐานข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาศึกษาได้และนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป รวมถึงพลังแห่งเครือข่ายในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

- เครือข่ายเพื่อนครู ได้รับองค์ความรู้ใหม่เพิ่มเติมทางด้านทักษะชีวิต และการออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับเด็กในระดับปฐมวัย การได้ถอดบทเรียนของการนำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดนวัตกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ต่อไป

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 สิ่งที่ทำให้นวัตกรรมออกมาสำเร็จ

- ผู้บริหาร การเป็นกำลังใหญ่สำคัญของสถานศึกษาในการผลักดันในการส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ในด้านการศึกษา สอดถามติดตาม การร่วมถอดบทเรียนในการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน อีกทั้งยังคอยในกำลังใจ และคำปรึกษาในการพัฒนาอยู่ตลอด

- คุณครูในสถานศึกษา การให้คำปรึกษาและกำลังใจในการผลิต และส่งเสริมผู้เรียนให้ได้ตามวัตถุประสงค์ และทางด้านความรู้ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ในการพัฒนา ไม่ใช่เพียงแค่การให้กำลังใจแต่ยังเป็นการร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนในการร่วมกันถอดบทเรียน ให้ได้ถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง และแนวทางเทคนิคในการพัฒนาของแต่ละบุคคลซึ่งนำมาประยุกต์ต่อการพัฒนาผู้เรียน

- คุณครูผู้จัดทำ การทบทวนและตั้งใจในการศึกษา ถอดบทเรียนให้ได้ซึ่งสภาพปัญหาอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาที่ตรงจุด อีกทั้งการศึกษาบริบทชุมชนให้ได้ข้อมูลของชุมชน มาประยุกต์ในการออกแบบมีการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา

- ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่คอยให้คำแนะนำทางด้านการออกแบบกิจกรรม และแบบประเมินให้เหมาะสมกับผู้เรียน ค่อยติดตามและเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะสมตรงหลักการและบริบทของการศึกษาไทย

- ผู้เรียน(เด็ก) ผู้ปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเด็ก ๆ มีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้สึกในการเรียนรู้ทำให้วินัยดี ประสบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียน

- ชุมชนบ้านเขามัน สถานที่หรือกำลังสำคัญอย่างหนึ่งในการร่วมพัฒนาทางด้านองค์ความรู้ของชุมชน และวัสดุอุปกรณ์ในการออกแบบกิจกรรม

- เครือข่ายเพื่อนครู หนึ่งในส่วนของการถอดบทเรียนเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในสายการศึกษาปฐมวัย ในการพัฒนาผู้เรียน(เด็ก) และการลงพื้นที่ชุมชน ในประเด็นของ “จะดีกว่านี้ถ้า” เราจะต่อยอดอย่างไรซึ่ง จะมีการถอดเรียนเป็นระยะ ผ่านช่องทางไลน์กลุ่ม

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

6.1 การระบุข้อมูลที่ได้รับจากการผลิตและการนำผลงานไปใช้

6.1.1 หลักการที่สอดคล้องกับผลงาน

1. กรอบแนวคิดทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในช่วงอายุระหว่าง 3-6 ปีให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น แนวคิดนี้ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

หลักการพื้นฐานของทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย

- การพัฒนาทางร่างกาย: การส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพดี ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว

- การพัฒนาทางอารมณ์: การส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์ รู้จักการควบคุมตนเอง และการแสดงอารมณ์ในทางที่เหมาะสม

- การพัฒนาทางสังคม: การส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการสื่อสารที่ดี และรู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น

- การพัฒนาทางสติปัญญา: การส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

เทคนิคและวิธีการในการพัฒนาทักษะชีวิต

- การเล่นอิสระ (Free Play): ให้เด็กมีโอกาสในการเล่นและสำรวจสภาพแวดล้อมรอบตัวผ่านการเล่นอิสระ
- การเล่นบทบาทสมมติ (Role Play): ให้เด็กได้เล่นบทบาทต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อสาร
- การทำกิจกรรมกลุ่ม (Group Activities): ส่งเสริมการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม
- การสอนทักษะพื้นฐาน (Basic Skills Teaching): สอนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เช่น การแต่งตัว การรับประทานอาหาร และการทำความสะอาดตนเอง
- การเล่าเรื่องและการอ่าน (Storytelling and Reading): การเล่าเรื่องและการอ่านหนังสือเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และการคิดวิเคราะห์

ประโยชน์ของการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย

- เพิ่มความมั่นใจในตนเอง: เด็กมีความมั่นใจในการทำสิ่งต่าง ๆ และรู้สึกว่าคุณค่า
 - พัฒนาทักษะการสื่อสาร: เด็กสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์: การเล่นและการสำรวจช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก
 - เตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้: เด็กมีพื้นฐานที่ดีในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในอนาคต
- ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะชีวิตที่ดีและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถและความสุขในอนาคต

2. กรอบแนวคิด Active Learning (การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม) เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการรับฟังอย่างเดียว แนวคิดนี้มีพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่เชื่อว่าการมีส่วนร่วมที่กระตือรือร้นช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

หลักการพื้นฐานของ Active Learning

- การมีส่วนร่วมของผู้เรียน: ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การทำงานกลุ่ม การทำแบบฝึกหัด การทดลอง และการแก้ปัญหา
- การโต้ตอบ: ผู้เรียนมีการโต้ตอบกับเนื้อหา ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นผ่านการถามตอบ การแสดงความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
 - การประเมินตนเอง: ผู้เรียนมีโอกาสนในการประเมินความรู้และความเข้าใจของตนเองผ่านการทำแบบฝึกหัดและการทบทวน
 - การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง: การเรียนรู้มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงหรือประสบการณ์จริงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นความสำคัญและประโยชน์ของสิ่งที่เรียนรู้

เทคนิคและวิธีการใน Active Learning

- การอภิปรายกลุ่มเล็ก (Small Group Discussion): แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- การเรียนรู้แบบโครงการ (Project-Based Learning): ให้ผู้เรียนทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
- การเรียนรู้แบบสืบค้น (Inquiry-Based Learning): กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
- การจำลองสถานการณ์ (Simulation): ใช้การจำลองสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและเห็นภาพรวมของสิ่งที่เรียน
- การใช้เกม (Gamification): ใช้เกมและกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

ประโยชน์ของ Active Learning

- เพิ่มการมีส่วนร่วม: ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น
- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์: ผู้เรียนมีโอกาสนำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์สิ่งใหม่
- ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง: ผู้เรียนสามารถเข้าใจและจดจำข้อมูลได้ดียิ่งขึ้นเมื่อมีการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม: การทำงานกลุ่มช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร

3. กรอบแนวคิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผ่านการทำกิจกรรมและการลงมือปฏิบัติจริง แนวคิดนี้พัฒนาขึ้นโดย David Kolb และมีพื้นฐานจากแนวคิดของ John Dewey, Kurt Lewin, และ Jean Piaget

หลักการพื้นฐานของ Experiential Learning

- Concrete Experience (ประสบการณ์จริง): ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงผ่านการทำกิจกรรมหรือการทดลอง
- Reflective Observation (การสังเกตและสะท้อนประสบการณ์): ผู้เรียนพิจารณาและสะท้อนถึงประสบการณ์ที่เกิดขึ้น
- Abstract Conceptualization (การสร้างแนวคิด): ผู้เรียนสร้างแนวคิดหรือทฤษฎีใหม่จากการสะท้อนประสบการณ์
- Active Experimentation (การทดลองใช้แนวคิด): ผู้เรียนทดลองนำแนวคิดใหม่ไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือจำลอง

ขั้นตอนของการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

- การได้รับประสบการณ์ (Experiencing): ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่กำหนด

- การสะท้อน (Reflecting): ผู้เรียนสะท้อนถึงประสบการณ์ที่ได้รับ คิดวิเคราะห์ว่าเกิดอะไรขึ้นและรู้สึกอย่างไร

- การสร้างแนวคิด (Thinking): ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์กับทฤษฎีหรือแนวคิดทางวิชาการ

- การทดลองใช้ (Acting): ผู้เรียนทดลองนำแนวคิดไปใช้ในสถานการณ์ใหม่และประเมินผล

เทคนิคและวิธีการในการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

- การทำโครงการ (Project-Based Learning): ผู้เรียนทำงานในโครงการที่ต้องการการวิจัย การวางแผน และการดำเนินการ

- การเรียนรู้แบบสืบค้น (Inquiry-Based Learning): ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบผ่านการทดลองและการวิจัย

- การจำลองสถานการณ์ (Simulation): ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในสถานการณ์จำลองที่เสมือนจริง

- การฝึกงาน (Internship/Practicum): ผู้เรียนได้ทำงานในสถานที่จริงเพื่อได้รับประสบการณ์การทำงาน

ประโยชน์ของการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

- เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา: ผู้เรียนสามารถเห็นและสัมผัสกับเนื้อหาที่เรียนรู้ ทำให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์: การเรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

- เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้: ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้

เสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง: การที่ผู้เรียนได้ทดลองและเห็นผลลัพธ์จากการลงมือทำจริงช่วยเพิ่มความมั่นใจในตนเอง

4.กระบวนการ PAOR เป็นหนึ่งในกรอบแนวคิดของการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งย่อมาจาก Plan, Act, Observe, Reflect กระบวนการนี้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนกลับ โดยมีรายละเอียดดังนี้:

กระบวนการ PAOR

- Plan (การวางแผน)

ขั้นตอนแรก ผู้เรียนต้องวางแผนกิจกรรมหรือโครงการที่ต้องการดำเนินการ

การวางแผนควรรวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทรัพยากรที่จำเป็น และวิธีการดำเนินการ

- Act (การปฏิบัติ)

ผู้เรียนดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้

ขั้นตอนนี้รวมถึงการนำทฤษฎีหรือความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ

- Observe (การสังเกต)

ผู้เรียนสังเกตผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ

การสังเกตควรรวมถึงการจดบันทึกข้อมูลที่สำคัญ การวิเคราะห์ผลลัพธ์ และการประเมินสถานการณ์

- Reflect (การสะท้อนกลับ)

ผู้เรียนสะท้อนถึงประสบการณ์ที่ได้รับ วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ และวางแผนปรับปรุงหรือพัฒนาการปฏิบัติในอนาคต

การสะท้อนกลับช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติ และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

ประโยชน์ของกระบวนการ PAOR

- พัฒนาทักษะการวางแผน: ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวางแผนและการจัดการทรัพยากร
- เพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติ: การลงมือปฏิบัติจริงช่วยเพิ่มความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้
- พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และการสังเกต: การสังเกตผลลัพธ์และการสะท้อนกลับช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
- เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืน: กระบวนการสะท้อนกลับช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียนรู้ในอนาคต

6.1.2 ข้อสังเกต

การสอนทักษะชีวิตผ่านกระบวนการ Active Learning และ Experiential Learning มีข้อสังเกตที่น่าสนใจและแตกต่างกันไปในแต่ละแนวทาง ดังนี้:

กระบวนการ Active Learning

การมีส่วนร่วมของผู้เรียน: Active Learning เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การทำงานกลุ่ม และการแก้ปัญหา ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น

- การโต้ตอบและสื่อสาร: ผู้เรียนมีโอกาสนในการโต้ตอบและสื่อสารกับเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน ทำให้พัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

- การประเมินและสะท้อนผลการเรียนรู้: Active Learning มักมีการประเมินผลการเรียนรู้และการสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเห็นจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา

- การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง: การเรียนรู้ในลักษณะนี้มักเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของผู้เรียน ทำให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของสิ่งที่เรียนรู้

กระบวนการ Experiential Learning

- การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง: Experiential Learning เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการปฏิบัติและกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือทำเอง

- การสะท้อนประสบการณ์: กระบวนการนี้มีการสะท้อนประสบการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และเรียนรู้จากสิ่งที่ได้ทำ
- การพัฒนาแนวคิดจากประสบการณ์: ผู้เรียนจะพัฒนาแนวคิดใหม่จากประสบการณ์และการสะท้อนผล ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน
- การทดลองและปรับปรุง: ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการทดลองและปรับปรุงแนวคิดหรือวิธีการที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

การเปรียบเทียบ Active Learning และ Experiential Learning

- ความมุ่งเน้น: Active Learning มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการโต้ตอบในกระบวนการเรียนรู้ ขณะที่ Experiential Learning มุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนผล
- วิธีการ: Active Learning ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย และเกม ขณะที่ Experiential Learning ใช้วิธีการที่เน้นการปฏิบัติจริง เช่น การทำโครงการ การฝึกงาน และการทดลอง
- การสะท้อนผล: ทั้งสองกระบวนการมีการสะท้อนผล แต่ Experiential Learning มักให้ความสำคัญกับการสะท้อนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริงมากกว่า

สรุป

การสอนทักษะชีวิตผ่านกระบวนการ Active Learning และ Experiential Learning มีข้อดีที่ช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน ทั้งการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การโต้ตอบและการสื่อสาร รวมถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการสะท้อนผล ทั้งสองแนวทางสามารถใช้ร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน

6.1.3 ข้อเสนอแนะและข้อควรระวัง

การสอนทักษะชีวิตผ่านกระบวนการ Active Learning และ Experiential Learning มีข้อดีและข้อควรระวังที่ควรพิจารณาเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนี้:

กระบวนการ Active Learning

ข้อเสนอแนะ

- การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง: สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรม
- การใช้กิจกรรมที่หลากหลาย: เลือกใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจของผู้เรียน เช่น การทำงานกลุ่ม การอภิปราย เกม และการจำลองสถานการณ์
- การให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์: ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของผู้เรียน
- การประเมินอย่างต่อเนื่อง: ประเมินผลการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้

ข้อควรระวัง

- การจัดการเวลา: กิจกรรม Active Learning อาจใช้เวลามากกว่าการสอนแบบบรรยาย ควรวางแผนเวลาให้เหมาะสม
- การมีส่วนร่วมของผู้เรียน: อาจมีผู้เรียนบางคนไม่กล้ามีส่วนร่วม ควรหาวิธีการกระตุ้นและสนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- ความซับซ้อนของกิจกรรม: กิจกรรมบางอย่างอาจซับซ้อนเกินไปสำหรับผู้เรียน ควรปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน

กระบวนการ Experiential Learning

ข้อเสนอแนะ

- การเลือกประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง: เลือกประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนและมีความหมายต่อผู้เรียน
- การสนับสนุนการสะท้อนผล: สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลและแบ่งปันประสบการณ์ที่ได้รับ
- การเชื่อมโยงทฤษฎีกับประสบการณ์: ช่วยผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้รับกับทฤษฎีหรือแนวคิดทางวิชาการ
- การประเมินผลการเรียนรู้: ประเมินผลการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ

ข้อควรระวัง

- การจัดการความเสี่ยง: กิจกรรมที่เป็นประสบการณ์จริงอาจมีความเสี่ยง ควรตรวจสอบและจัดการความเสี่ยงล่วงหน้า
- ความพร้อมของผู้เรียน: ผู้เรียนอาจมีความพร้อมแตกต่างกันในการเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ควรเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- การสื่อสารที่ชัดเจน: การสื่อสารรายละเอียดของกิจกรรมและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและพร้อมที่จะมีส่วนร่วม
- การติดตามและสนับสนุน: ติดตามผลและให้การสนับสนุนผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในกระบวนการเรียนรู้

สรุป

การสอนทักษะชีวิตผ่านกระบวนการ Active Learning และ Experiential Learning มีข้อดีที่ช่วยเสริมสร้างทักษะและความสามารถของผู้เรียน แต่ต้องพิจารณาข้อเสนอแนะและข้อควรระวังเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1 การเผยแพร่

7.1.1 การเผยแพร่ในระดับสถานศึกษา

7.1.2 การเผยแพร่ช่องทางออนไลน์ต่างๆ

7.2 การได้รับการยอมรับ

7.1.2 การนำไปปรับใช้ของโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อนครู ได้แก่

1.ห้องเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านหนองปิ่นแตก ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี

2.ห้องเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านเนินมะหาด ตำบลชากไทย อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี

3.ห้องเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนวัดพังงอน ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

4.ห้องเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านฉางเกลือ(รักเมืองไทย3) ตำบลห้วยแร่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

5 ห้องเรียนอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลเกาะช้าง ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

6. ภาพจากเครือข่ายผู้ปกครอง ในการส่งเสริมทักษะชีวิต

ลงชื่อ **ฤทธิ์ชัย** ผู้ส่งผลงาน
(นายฤทธิ์ชัย อำพรณแดง)

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ : 095-1419199

บรรณานุกรม

- Prince, M. (2004). *Does Active Learning Work? A Review of the Research*. Journal of Engineering Education, 93(3), 223-231.
- Beard, C., & Wilson, J. P. (2013). *Experiential Learning: A Handbook for Education, Training and Coaching*. Kogan Page Publishers.
- Berk, L. E. (2006). *Child Development*. Pearson.
- Bredenkamp, S., & Copple, C. (Eds.). (1997). *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs*. National Association for the Education of Young Children (NAEYC).
- Curtis, D., & Carter, M. (2008). *Learning Together with Young Children: A Curriculum Framework for Reflective Teachers*. Redleaf Press.
- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Macmillan.
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). *Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics*. Proceedings of the National Academy of Sciences, 111(23), 8410-8415.
- Gonzalez-Mena, J. (2008). *Foundations of Early Childhood Education: Teaching Children in a Diverse Society*. McGraw-Hill.
- Hohmann, M., & Weikart, D. P. (1995). *Educating Young Children: Active Learning Practices for Preschool and Child Care Programs*. HighScope Press.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). *Learning Styles and Learning Spaces: Enhancing Experiential Learning in Higher Education*. Academy of Management Learning & Education, 4(2), 193-212.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice-Hall.
- McLeod, S. (2017). *Kolb's Learning Styles and Experiential Learning Cycle*. Simply Psychology.
- Michael, J. (2006). *Where's the evidence that active learning works?* Advances in Physiology Education, 30(4), 159-167.
- Smith, K. A., Sheppard, S. D., Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2005). *Pedagogies of engagement: Classroom-based practices*. Journal of Engineering Education, 94(1), 87-101.

ภาคผนวก

กิจกรรม PLC ระดับสถานศึกษา

กิจกรรม PLC ระดับแผนกปฐมวัย

กิจกรรม PLC ระดับเครือข่ายผู้ปกครอง/เสริมสร้างความรู้ด้านทักษะชีวิตระดับปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง

แผนการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)ทักษะชีวิต

แผนการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)เสริมทักษะชีวิต

กิจกรรมที่ 2 หนูน้อยรู้จักออม

ระดับชั้น อนุบาล 2

ครูผู้สอน นายฤทธิชัย อำพรแดง

ระยะเวลา 20 นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. K นักเรียนเข้าใจความหมายของการออมเงิน
2. P การวางแผนการแบ่งสัดส่วนเงิน และการวางแผนออมเงิน
3. A นักเรียนมีความประหยัด และความมีวินัย

สาระการเรียนรู้

เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องของการวางแผนการใช้เงิน การแบ่งสัดส่วนเงิน และความหมายของการออมเงิน ประโยชน์ของการออม กระบวนการออม และวิธีการออมรูปแบบต่างๆ

ประสบการณ์สำคัญ

1. ด้านร่างกาย - การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. ด้านอารมณ์-จิตใจ - การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
3. ด้านสังคม - การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ด้านสติปัญญา - การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม

ขั้นกระตุ้นการเรียนรู้

1. ครูนำเด็กนักเรียนเล่นเกม “รวมเงิน” 3-4 รอบ

ขั้นกิจกรรม

2. ครูเล่าเหตุการณ์สมมติให้นักเรียนในห้องสวมบทบาทสมมติเป็นเด็กในเรื่องเล่า โดยเรื่องเล่ามีอยู่ว่า

(ให้นักเรียนชูนิ้วมือทั้งสองข้างขึ้นมา และในระหว่างเรื่องหากมีอะไรในเรื่องเล่าให้เอนิ้วลงตามจำนวนนั้น)

“วันนี้เป็นวันที่สดใส อากาศดี นักเรียนจึงเดินออกมาเล่นนอกบ้าน นักเรียนได้พกเงินมา 20 บาท

เด็กๆเดินไปด้วยความเหนื่อยจึงซื้อน้ำมา 1 ขวดในราคา 5 บาท และเด็กๆ ก็หันไปเห็นลูกอม เด็ก ๆ จึงซื้อลูกอมมาอีก 5 บาท เด็กๆ เดินเล่นจนเพลินเดินมาถึงบ้านเพื่อน เด็กๆจึงเข้าไปเล่นกับเพื่อน เล่นกันจนรู้สึกหิว จึงไปร้านข้าวซื้อข้าวเหนียวหมูมาอีก 5 บาท และในร้านนั้นมีของเล่นขาย เด็กๆ จึงซื้อ มาในราคา 5 บาท และในตอนนั้นเด็กๆ ก็ไม่เหลือเงินเลย และเมื่อถึงเวลากลับบ้านนักเรียนก็เล่นกับเพื่อนจนเหนื่อยไม่มีแรงเดินกลับบ้าน จึงเรียกรถให้ไปส่ง เขาคิดเงิน 10 บาท แต่เด็กๆก็ไม่มีเงินซะแล้ว.....”

3. ครูร่วมสนทนาเนื้อหาจากเรื่องสิ่งที่เกิดขึ้น ให้นักเรียนเลือกสิ่งของที่จะไม่ซื้อได้ 2 อย่าง จะเลือกอะไร พร้อมบอกเหตุผล และวางแผนร่วมกัน

รวมแผนการจัดประสบการณ์(กิจกรรม)ทักษะชีวิต

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ☐ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงข้อเดียวและตรงกับ
ความรู้สึก/ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออก			
	5	4	3	1
1. เด็กๆทวาท้องเรียนหรือบ้านได้ด้วยตนเอง				
2. เด็กๆใส่เสื้อผ้าได้ด้วยตนเอง				
3. เด็กๆจัดเก็บที่นอนหรือที่บนเตียงได้ด้วยตนเอง				
4. เด็กๆเก็บภาชนะรับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง				
5. เด็กๆรู้จักการเก็บออมเงินและใช้เงินได้อย่างประหยัด				
6. เด็กๆมีมารยาทในการไหว้				
7. เด็กๆสามารถช่วยประกอบอาหารง่ายๆได้				
8. เด็กๆจัดเก็บรองเท้าให้เป็นระเบียบ				
9. เด็กๆสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เช่น การทำน้ำหกแล้วหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง				
10. เด็กๆมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น เช่น ความมีวินัย ความประหยัด ความซื่อสัตย์ เป็นต้น				

=====

5	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจดีมาก
4	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจดี
3	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

คำชี้แจง : ให้ผู้บันทึกการสัมภาษณ์จดบันทึกโดยไม่ใส่การแสดงความคิดเห็นของตนเองลงไปในการบันทึก

1. เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองอะไรได้บ้าง

[illegible]

2. ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกิจกรรมทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างไร

[illegible]

- ### 3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาพกิจกรรมบางส่วน

Ban Khao Man School

BEST PRACTICE

สร้างเสริม เต็มเต็ม

EARLY CHILDHOOD
LIFE SKILLS
อย่างมีส่วนร่วม

Ritthichai
AmPhandaeng